

MISTROVSKÁ ZKOUŠKA JE AKTUÁLNÍ TÉMA

Ministerstvo školství pracuje již čtvrtým rokem na záměru zavést mistrovskou zkoušku, která by navázala na přerušenu tradici mistrů řemesel a stala se součástí dalšího vzdělávání.

Roman Pommer

„Mistrovské zkoušky úspěšně fungovaly až do roku 1949, kdy byly po nástupu komunismu k moci definitivně zrušeny.“

Předseda představenstva Hospodářské komory hl. m. Prahy a viceprezident Hospodářské komory ČR Roman Pommer spolu s kolegy z dalších svazů a asociací inicioval setkání s představiteli vlády v čele s jejím předsedou na téma uzákonění mistrovské zkoušky a přípravných prací pilotáže, která od letošního podzimu otestuje její zavedení do systému dalšího vzdělávání.

Pane předsedo, jak a kdy vlastně vznikla mistrovská zkouška?

Z historie cechů a cechovního života víme, že tovaryš byl učedník, který po složení tovaryšské zkoušky mohl samostatně vykonávat svoje řemeslo. A z tovaryše, který většinou absolvoval tři až pětiletý vandr, se po úspěšném složení mistrovské zkoušky stal mistr. Již tenkrát musel vyrobit tzv. mistrovský kus. Řemeslo se nejprve předávalo po dědičné linii, poté si zkušeni mistři najímali tovaryše, a s rozvojem měst

ve 12.-13. století, začaly vznikat řemeslné organizace – cechy. Cech hájil práva a zájmy svých členů, dohlížel na jakost a cenu výrobků, na výchovu učedníků a skládání mistrovských zkoušek. V dnešní době se tovaryš nazývá učněm, což je označení pro člověka, který se systematicky připravuje na své budoucí povolání pro řemeslnou, ale i jinou specifickou profesi.

Mistrovské zkoušky úspěšně fungovaly až do roku 1949, kdy byly po nástupu komunismu k moci definitivně zrušeny. Od roku 1990 byla učiněna řada pokusů o jejich znovuzavedení, ale nikdy se to zatím nepodařilo.

Co způsobilo restart diskusí o mistrovské zkoušce?

Dlouhou řadu let cechy iniciují zavedení tohoto institutu, a tím nemyslím jen spuštění diskuse o mistrovské zkoušce jako takové, ale hlavně to, jak bude uchopena, tzn. její místo ve vzdě-

lávacím a nejlépe i legislativním procesu. Důležité je jakou roli budou mít v tomto případě samotné cechy. Dalším důvodem jsou samotné cíle a přínosy mistrovské zkoušky. Na první místo klademe ochranu spotřebitele, a tím garanci nejvyšší kvality práce. Chceme umožnit řemeslníkům kariérní růst, chceme zvýšit prestiž jejich zaměstnání, motivovat mladé lidi, umožnit uplatnění v rámci Evropské unie.

Jak se k problematice staví rezort školství?

Již v roce 2014 byl ustaven metodický tým, ve kterém jsou zastoupeny kromě MŠMT i Národní ústav vzdělávání, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Hospodářská komora ČR, Svaz průmyslu a dopravy ČR, některé cechy, školy a školské asociace... Po na můj vkus dlouhých přípravách, konečně v listopadu 2017 spustilo ministerstvo školství projekt Mistrovská zkouška – systém, financovaný z Operačního programu Zaměstnanost, který by měl trvat 4 roky. Jeho hlavním cílem je nastavení systému, metodik a procesů mistrovských zkoušek, dále vytvoření cca 45 mistrovských kvalifikací, vytvoření navazujících vzdělávacích programů, učebních textů.. Na problematice pracuje užší metodický tým, pod vedením Národního ústavu vzdělávání a v něm jsou kromě odborníků z oblasti vzdělávání také zástupci Hospodářské a Agrární komory ČR a jejich vybraných cechů. Tým teď pracuje na přípravách pilotního ověřování mistrovských zkoušek.

Rád konstatuji, že se od letošního února, díky zájmu o věc a pochopení předsedy vlády ČR výrazně změnil způsob nahlížení na činnost ohledně mistrovské zkoušky. Ministr Robert Plaga byl vládou pověřen, aby urychleně zpracoval detaily možného zavedení mistrovské zkoušky.

Jak je nastaven koncept mistrovské zkoušky a jaké jsou její základní parametry?

Chceme, a opravdu jako jediné možné řešení vidíme, aby koncept mistrovské zkoušky byl postaven na principech fungování Národní soustavy kvalifikací

a zákona č. 179/2006 Sb., což byl též mj. výsledný konsensus zmíněného metodického týmu v roce 2014. Tato koncepce byla dokonce schválena poradou vedení MŠMT v roce 2015.

Mistrovská kvalifikace bude představovat vyšší kvalifikační úroveň, než jakou je například maturita, tedy EQF 5 (European Qualifications Framework). Mistrovská zkouška by měla mít tři části – praktickou, odbornou a všeobecnou. V praktické části by měl uchazeč navrhnout a zhotovit mistrovské dílo, v teoretické odborné by prokázal schopnost řízení prací v rozsahu svého oboru a zpracování modelové zakázky a v teoretické všeobecné bychom chtěli, aby byl schopen se orientovat v podnikání, vč. personální a finanční činnosti.

Navrhujeme, aby zkušební proces zařadila Hospodářská a Agrární komora ČR, zkušební komise by měla být složena z odborníka z praxe, tzn. zástupce cechu; zástupce školy jako odborníka s hlubokými znalostmi daného oboru a také odborníka na ekonomicko-personální problematiku pro posouzení znalostí požadovaných ve všeobecné části mistrovské zkoušky.

Co musí uchazeč o mistrovskou zkoušku splňovat?

Mistrovské zkoušky budou moci skládat uchazeči se stanovenou podmínkou kvalifikace a s nejméně pěti-

letou praxí v odpovídajícím povolání. Důležitým cílem je i to, nabídnout schopnému a úspěšnému řemeslníkovi určitou možnost rozvoje v oboru, který si vybral za svoje povolání. Nabídnout mu cíl, kterým by nově završil své profesní vzdělávání. Protože maturant – a tady zdůrazňuji fakt, že mistrovská zkouška nebude nahrazovat maturitní zkoušku – tak zatímco maturant může dál jít studovat bakalářský či magisterský směr vysoké školy, tak řemeslník vlastně vyučením končí a další zvýšení kvalifikace systematicky nemá.

Jak vnímají a jak se podílejí cechy na záměru obnovit mistrovskou zkoušku??

Cechy nejenže počítají s aktivní rolí při zkouškách, ale zároveň vnímají velký zájem o získání mistrovské kvalifikace z řad svých členů. Do pilotního ověřování, které proběhne u vybraných cca dvaceti kvalifikací ve třech vlnách, se přihlásilo bezmála 300 uchazečů. Cechy se zároveň podílejí na obsahu jednotlivých mistrovských kvalifikací, které jsou vytvářeny v rámci projektu Mistrovská zkouška-systém.

Pane předsedo, co říci závěrem?

Věřím, že se podaří všechno kolem mistrovské zkoušky a celý projekt dotáhnout do úspěšného konce. Jsme tomu blízko jako nikdy v minulosti. Věřím, že mistrovská zkouška bude určena pro fachmany v oboru, tedy pro ty, kteří umí své řemeslo a svoji profesi lépe a kvalitněji než živnostník jen s výučním a živnostenským listem. Od tohoto institutu si slibují, že občan nebo veřejný zadavatel zakázky dostane garanci, že držitel mistrovské zkoušky odvede svoji práci důkladně a s náležitou odborností. A v neposlední řadě věřím, že řemeslníci budou chtít mistrovskou zkouškou potvrdit svůj um a odbornost a na svůj nový „mistrovský“ statut budou nejen náležitě hrdí, ale budou sloužit jako úspěšný příklad pro mladou generaci.

Text: Ilona Zelenková
Foto: Shutterstock a archiv